

Grotere kans op fouten na aantreden nieuwe accountant

Sinds twee jaar zijn beursgenoteerde ondernemingen verplicht om periodiek van accountant te wisselen. Dat zou de controle beter moeten maken. Vooralsnog zijn er echter geen signalen dat de kwaliteit van de controle omhoog is gegaan. Eerder het tegendeel.

Een enquête onder beleggers, accountants en vertegenwoordigers van beursgenoteerde bedrijven over de effecten van de verplichte roulatie onder Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen, wijst uit dat de kans op fouten hoger wordt ingeschat in het eerste controlejaar van een nieuwe accountant. Het onderzoek werd uitgevoerd door onderzoekers van de Radboud Universiteit, in opdracht van de VEB.

Na de financiële crisis van 2007/2008 werd op Europees niveau wetgeving aangenomen die beursvennootschappen dwingt na maximaal tien jaar van accountantskantoor te wisselen. Doel van de wetgeving was de onafhankelijkheid van controlerend accountants te versterken en het vertrouwen in de accountancysector te herstellen. In veel debacles rondom beursvennootschappen bleken controlerend accountants niet kritisch of onafhankelijk genoeg te zijn geweest.

De Radboud Universiteit heeft onderzoek gedaan naar de effecten van deze verplichting tot accountantskantoorroulatie. Het onderzoeksteam bestond uit hoogleraar

jaarrekeningrecht Steven Hijink, hoogleraar kapitaalmarktrecht Bas de Jong en promovendus Lars in 't Veld. Zij zijn verbonden aan het Nijmeegse Onderzoekcentrum Onderneming en Recht. De VEB financiert sinds 2014 mede de leeropdracht van Bas de Jong. Daarmee draagt de VEB bij aan onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar onderwerpen die voor beleggers van belang zijn.

Voor de uitvoering van het onderzoek zijn de jaarverslagen van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen in de periode 2012 tot 2016 geanalyseerd, inclusief de afgegeven accountantsverklaringen. Hoewel de verplichting tot roulatie pas gold vanaf 1 januari 2016, dreigde reeds eerder in nationale wetgeving een roulatieplicht te worden geïntroduceerd. In anticipatie op deze verplichting tot roulatie hebben veel beursvennootschappen al ruim vóór 2016 ervoor gekozen om van accountant te wisselen. In aanvulling op het jaarverslagenonderzoek is een enquête uitgezet onder accountants, beursvennootschappen, toezichhouders en beleggers (waaronder VEB-leden). In totaal 278 respondenten hebben de enquête ingevuld.

Voor het volledige onderzoeksrapport, ga naar www.veb.net/accountantswissel

NIET OVERTUIGD

Uit de analyse van de jaarverslagen volgt dat 74 beursvennootschappen ten minste eenmaal van accountantskantoor zijn gewisseld. Op basis van de onderzochte verslaggeving is er geen aanleiding om te concluderen dat kantoorroulatie leidt tot wettelijke controles van hogere kwaliteit. Meer dan de helft van de geënquêteerden is er niet van overtuigd dat de kwaliteit van de accountantscontrole is gestegen door de roulatie.

Uit de questionnaire blijkt dat het nut van (verplichte) kantoorroulatie niettemin wordt onderschreven. De Europese wetgeving draagt volgens respondenten bij aan een onafhankelijke opstelling van de accountant en het versterken van zijn professioneel-kritische houding. Een kantoorwissel leidt volgens respondenten niet tot meer concurrentie of een grotere toegang

VAAK WORDT GEDACHT DAT DE KANS OP FOUTEN BIJ DE CONTROLE DOOR DE ACCOUNTANT HOGER IS IN HET EERSTE JAAR NA DE WISSEL